

## VUODEN 2021 ARVIOINTIKERTOMUKSEN VASTINEET

### ARVIOINTIKERTOMUKSESSA TODETUT TOTEUTUMATTA JÄÄNEET TAI MITTARIEN PERUSTEELLA HEIKOSTI TOTEUTUNEET TAVOITTEET

Selvitykset toiminnallisten tavoitteiden toteutumisen arviointiin perustuvat pääosin lautakuntien antamiin vastineisiin.

#### 1 Luku

##### 1.4 ARVIO TILINPÄÄTÖSKIRJAN LAADUSTA, LUOTETTAVUUDESTA JA KEHITTÄMISTARPEISTA

***Tavoitteiden ja mittareiden asettaminen vaikuttavasti - laadukkaasti - taloudellisesti - siten, että toiminta on kestävä pitkäällä aikajänteellä.***

- Pyydetään jokaista toimialaa tarkistamaan arviointikertomuksen mittarit ja niiden asettaminen talousarviota laadittaessa.

***Tilinpäätöksen ja talousarvion yhteismitallisuus henkilöstöluvumäärän ilmoittamisessa.***

- Talousarviossa vuodelle 2023 ja tulevissa tilinpäätöksissä esitetään henkilöstömäärät niin, että ne ovat vertailukelpoisia. Vertailukelpoisten lukujen tuottamista vaikeutti uuteen palkkaohjelmaan siirtyminen. Ohjelma tuottaa henkilöstöluvut hieman eri tavoin.

#### 2 RUSKON TALOUDELLISTEN JA TOIMINNALLISTEN TAVOITTEIDEN TOTEUTUMISEN ARVIOINTI

##### 2.3. TOIMINNALLISTEN TAVOITTEIDEN TOTEUTUMINEN

###### KUNNANHALLITUS

###### Kaavoitus ja maankäyttö

***Tavoite ajantasaisen maankäytön suunnittelusta, jonka mittarina on ollut Ruskon eteläosan osayleiskaavan valmistuminen ei ole toteutunut.***

- Valmistumisajankohta on vuoden 2022 aikana.

***Tavoite Ahola-Ojannon ja Niittylän kaavamuutosten valmistumisesta valmistumisista.***

- Niittylän kaava on valmistunut mutta Ahola-Ojannon ei ole. Ahola-Ojanto on valmistunut 2022 aikana.

###### Sosiaali- ja terveystalvet

***Kodin ulkopuolelle sijoittavien määrän väheneminen vuodesta 2017 ta20216 ja tp2021 8***

- Perhetilanteen äkillinen kriisiytyminen on johtanut kahden lapsen sijoittamiseen. Sijoituksia on pyritty estämään niillä lastensuojelun avohuollon tukitoimilla, joiden on arvioitu olevan lapsen edun mukaisia. Lastensuojelun avohuollon tukitoimet eivät kuitenkaan ole olleet riittäviä, jonka seurauksena meidän on pitänyt sijoittaa lapset.

***Yläkoulun oppilaat tyytyväisiä elämäänsä ta2021 81 ja tp2021 68,5***

- Koronapandemia on vaikuttanut erityisesti nuorten kokemaan hyvinvointiin. Korona-ajan tuomat riskit lasten ja nuorten hyvinvoinnille liittyvät valtaosin pandemian hillitsemiseksi valittuihin toimenpiteisiin ja toimenpiteistä seuranneisiin nuorten ystäväpiiriin, opiskelun, harrastusten ja tilakokemuksen muutoksiin.

***Omaishoidon asiakkaita vähintään ta 2021 70 tp2021 37***

- Omaishoito annetaan yhtenäisin kriteerein Raisiolla ja Ruskolla, kaikki anomukset käsitelty

***Tehostetun palveluasumisen osuuden lasku ja pitkäaikaishoidon nykytason säilyttäminen ta 2021 7 tp2021 10,2***

- Tehostettuun palveluasumiseen ohjataan ne, jotka täyttävät kriteerit ja joille muu tuki ei ole riittävää.

***Pitkäaikaishoidon peittävyys ta2021 0,1 ta2021 0,9***

- ? Raisiossa tai Ruskolla ei ole sotella pitkäaikaista laitoshoidoa.

***Ei-kiireellinen odotusaika lääkärille, enintään 2 viikkoa***

- vuosi 2021 oli erityisen haastava ja ei-ennustettavissa oleva terveysaseman toiminnalle koko vuoden lisätyötä aiheuttaneen koronapandemian takia. Kertynyttä hoitovelkaa oli jo vuodelta 2020 koronapandemiasta johtuen. Lisäresurssi vuonna 2022 korjannut tilanteen.

OPETUS- JA VARHAISKASVATUSLAUTAKUNTA (15.6.2022)

**Varhaiskasvatus ja lastenhoidon tuet**

***Talousarvion mittareiden osalta varhaiskasvatus ei saavuttanut tavoitteita omien toimitilojen täyttöasteessa. Toisaalta toimialalla tavoitteena oli, että muissa palvelujärjestelmissä lapsia olisi vähintään 160, mikä ylittyi selvästi. Toinen tavoite, joka jäi saavuttamatta, oli asiakaskyselyn vastausprosentti, joskin itse kyselyn tulokset olivat hyvällä tasolla. Asiakaskysely on ilmeisesti lähetetty vain kunnan omien päiväkotien asiakkaille. Olisi peruteltua kysyä asiakastyytyväisyyttä vastaavalla tavalla myös niiltä, jotka ovat muiden palveluntuotantovaihtoehtojen piirissä. Covid19-pandemia vaikutukset varhaiskasvatuksessa näkyivät erityisesti sijaistarpeissa, koska henkilöstön poissaolomäärät lisääntyivät. Vuoden 2021 aikana toteutettu siirtymä kahdesta rinnakkaisesta järjestelmästä pelkästään palvelusetelin käyttöön yksityisen varhaiskasvatuksen tuessa selkeyttää toimintaa jatkoa ajatellen. On erittäin positiivista, että varhaiskasvatuksessa on 2021 aikana alkanut kolme kehittämishanketta.***

- **Varhaiskasvatusjohtajan kannanotto tarkastuslautakunnan havaintoihin:** Oman toiminnan osalta lapsimäärä on jäänyt ennakoitua matalammaksi vuoden 2021 aikana, koska kunnassa perheillä on valinnanvapaus ja näin ollen kyseisen vuoden aikana yksityisen varhaiskasvatus on ollut jonkin verran suosittu. Kokonaisuutena kunnallisen ja yksityisen varhaiskasvatuksen piirissä on ollut tavoitteiden mukainen lapsimäärä. Varhaiskasvatuksen asiakastyytyväisyyskysely on toteutettu keväällä 2020 siten, että se on lähetetty sekä kunnallisessa että yksityisessä varhaiskasvatuksessa olevien lasten huoltajille. Samalla kertaa on myös toteutettu kysely yhteistyön toimivuudesta ja se on osoitettu kunnan muille toimialoille, kuntapäätäjille ja sote- toimijoille. Tulokset on esitetty

opetus- ja varhaiskasvatuslautakunnan kokouksessa 18.5.2021 50 §. Jatkossa varhaiskasvatuksen asiakastyytyväisyys- ja yhteistyötahojen arviointikyselyt tullaan toteuttamaan joka toinen vuosi. Seuraavaa kyselyä laadittaessa on pyrittävä saamaan vastausprosenttia korkeammaksi. Myös tulosten raportointia tarkennetaan ja huomioidaan yksityisen toiminnan tulosten kirjaaminen tilinpäätöskertomuksen yhteyteen.

### Perusopetus

- Yläkoulun osalta tavoitteet toteutuivat hyvin, koska jokainen peruskoulunsa päättänyt oppilas sai päättötodistuksen ja jatko-opiskelupaikan. (76 oppilasta) Valtakunnallisen MA-kokeen keskiarvo Maunun koulussa oli 6,8. Koko valtakunnassa keskiarvo oli 6,5. Alakoulun 6. luokkalaisten oppilaiden kuntakohtaisten kokeiden tuloksissa sekä matematiikassa että äidinkiessä tavoitteet saavutettiin talousarviotekstissä esitetyn mukaisesti.

MA- vastauksista 75,7 % ja SUK- vastauksista 71,5 % oli oikein.

Tavoite toteutui, koska oikeita vastauksia oli yli 70 %.

- Perusopetuksessa Covid19-pandemia vaikutti vuonna 2021 ehkä jopa enemmän kuin vuonna 2020. Väsyminen poikkeusoloihin on ollut merkittävää sekä lasten että opettajien keskuudessa. Jokapäiväisten haasteiden ohella retket ja juhlatilaisuudet peruuntuivat lähes kokonaan. Sijaisia tarvittiin paljon ja samaan aikaan sijaisten saatavuus on ollut heikkoa. Tukiopetuksen tarve on ymmärrettävästi lisääntynyt vuosina 2020-2021, mutta sitä on myös saatu annettua enemmän kuin aikana ennen koronaa. Etäopetuksen aikana lisääntyneeseen oppilaiden pahoinvointiin on puututtu ja puututaan jatkossakin. Näin tehdään sekä jo olemassa olevien toimintamallien kautta, että aktiivisesti yhteistyössä hyvinvointisektorin ja eri hankkeiden kanssa. Oppilaiden hyvinvointiin on erittäin tärkeää kiinnittää erityistä huomiota jatkossa. Maaliskuun 2021 kokouksessa opetus- ja varhaiskasvatuslautakunta päätti lukuvuoden 2022-2023 koulunaloituspaikat. Hyvissä ajoin tehty päätös osoittautui oikeaksi ratkaisuksi. Kevään 2022 aikana tehtävässä pitkän tähtäimen suunnitelmassa päätetään tulevien lukuvuosien suunnitelma.
- Maunun koulun laajennus ja peruskorjaus aloitettiin tarkan suunnittelutyön jälkeen vuonna 2021. Hyvä suunnittelu, hyvin hoidettu kilpailutus ja tarkka valvonta ovat johtaneet siihen, että projekti on valmistumassa budjetoidusti ja aikataulussa. Koska kyseessä on yhdistetty peruskorjaus ja uudisrakentaminen, lisätöiden poikkeuksellisen alhaista osuutta voidaan pitää loistavana saavutuksena.
- Koulutoimelle projekti on luonnollisesti aiheuttanut omat haasteensa varsinkin liittyen väistötilojen tarpeeseen. Käytyjen keskustelujen perusteella hyvä suunnittelu ja johtaminen on kuitenkin auttanut myös tällä sektorilla. Peruskorjaus ei ole merkittävästi heikentänyt opetusmahdollisuuksia eikä toisaalta ole vaatinut kalliita tilapäisratkaisuja.

### HYVINVOINTILAUTAKUNTA (14.6.2022)

#### Kirjasto- ja kulttuuripalvelut

##### *Kirjaston resurssointi*

- Kirjastotoimen resurssointi näkyy mittareissa henkilötyövuosina, aineistomäärärahana, kirjastopalveluiden käytön kasvuna sekä annettuina eri lukutaitojen edistämisen ohjaustunteina. Mittarit ovat käytännön resursoinnin sekä toiminnan kansallisesti vertailukelpoisia kuvaajia. Resurssointia voi pitää riittävänä, mutta tilojen osin hieman

epäsuhtaisena. Kirjaston tulosta on voinut parantaa demokratiatyöhön myönnetty hankeavustus.

Kuten tavoitetaulukon toteumassa on todettu, asukaskohtaiset toimintakulut ylittyivät hyvinvointilautakunnan päättämän (28 § 29.4.2021) lisäresurssin eli kirjastoavustajan työpanoksen lisäyksen vuoksi. Henkilöstölisämäärärahalla palkattiin kirjastovirkailija varmistamaan palveluaikoja lomakautena, lukutaitotyöhön sekä edistämään mediakasvatusta. Toimintakuluja kasvatti lautakunnan päättämän henkilöstölisäresurssin lisäksi tilakustannukset, jotka kasvoivat merkittävästi sisäisten kulujen myötä.

- Huolimatta, että aineistomäärärahojen käyttö ei yltänyt tavoitetasoon, kehitys on ollut tavoitteen suuntaista. Ko. tavoite on kuitenkin esimerkki siitä, että asetettua tavoitetta ei ole ollut mahdollista saavuttaa talousarviossa päätettyjen määrärahojen vuoksi. Kirjaston aineistomääräraha 2021 oli 8,09 euroa / asukas, vaikka tavoite oli 9,15 euroa / asukas (kun asukasluku 6350). Talousarviossa ollut aineistomäärä joka tapauksessa käytettiin kokonaisuudessaan, vaikka ennen lopullista talousarvion päättämistä aiemmin asetettua tavoitetta ei voitukaan saavuttaa.

#### **Taidekasvatuksen järjestäminen**

- Kulttuuritoimessa painopisteenä oli edistää kulttuuria osana kuntalaisten terveyttä ja hyvinvointia. Tulos Tea-viisarissa kasvoi. Taidekasvatusta ohjasi perusopetuksen ja kirjasto- ja kulttuuritoimen yhteistyössä laatima kulttuurikasvatussuunnitelma. Suunnitelman toteuttaminen kärsi jonkin verran koronapandemiasta, mutta kuitenkin toteutettiin niissä rajoissa. Taiteen perusopetusta järjestettiin ostopalveluna musiikissa sekä yleisessä että laajassa oppimäärässä. Raisio-opistolta ostopalveluna Ruskon kunnan hankkimaan kansalaisopistotoimintaan vaikutti yhä koronarajoitukset. Yhdistysavustuksia myönnettiin uudistuvan avustusjärjestelmän mukaisesti. Yhdistysohjelman päivittäminen aloitettiin.

#### **Leikkipuiston seurantajärjestelmä**

- Leikkipuistojen seurantajärjestelmää ei kyetty toteuttamaan teknisen toimen resurssivaikkeuksien vuoksi.

### TEKNINEN LAUTAKUNTA

#### **Kaavateiden kunto, talvihuolto, elohopeamittareiden vaihto**

- Tekniset palvelut, vaikea talvi aiheutti ongelmia teiden kunnossapidossa, joka vaikutti asiakas tyytyväisyyteen. Valaistuksessa ei pystytty vaihtamaan lamppuja, koska toimintamalli, jossa energiasäästöllä hankitaan uusia valaisimia, ei energiahinnan nousun vuoksi ole enää mahdollista, jatkossa hankinnat tehdään investointien kautta.

#### **Vesimittarien vaihtaminen**

- Vesihuoltolaitos, vesimittarien vaihtotyöhön vaikutti 2021 korona, jonka vuoksi asuntoihin ei voitu mennä.

### RAKENNUSVALVONTA JA YMPÄRISTÖASIAT

#### **Valvonnan ja hallinnan menojen kattaminen maksutuotoilla**

- Menojen kattaminen ei onnistunut, mm. koska kuluja on siirretty hallinnosta valvontaan.

## 2.4. KOMMENTTEJA MITTAREISTA

*Tilinpäätökseen sisällytettyjen mittareiden laatu on yleisesti ottaen hyvä. Joidenkin mittareiden heikkoudeksi voidaan kuitenkin nähdä se, ettei ole kovin selvää onko numeerinen tavoite tavoiteltu minimi vai maksimiarvo, eli pyritäänkö mahdollisimman korkeaan vai matalaan arvoon. Yksiselitteisyyden ja luettavuuden kannalta olisi järkevää, että numeerisissa tavoitteissa olisi jo talousarviossa aina selittävä teksti kuten ”vähintään”, ”korkeintaan”, ”min.” tai ”max.” Jos tavoite on poikkeuksellisesti tarkka luku, se voidaan todeta määreellä ”tasan”.*

### Hyvinvointitoimialan vastaus:

- Maksimi- ja minimiarvojen tai vaihteluvälin asettaminen on toki mahdollista, mutta on syytä huomioida, että asetettua tavoitetasoa ei välttämättä talousarvioprosessista johtuen aina välttämättä ole mahdollista saavuttaa käytettävissä olevilla resursseilla. Osa toiminnallisista tavoitteista on siis tavallaan myös taloudellisia tavoitteita. ”Mittarit, joiden arvona voi käyttää ”toteutuu” tai ”kyllä” ilman että asiaan riittävä panostaminen ko. vuoden aikana käy mistään erikseen esille, pitää korvata mittareilla, joilla selkeämmin mitataan saavutettua laatua ja tasoa.”
- Dikotomiset mittarit voivat olla joissain tapauksessa riittävät ja palvella siten tarkoitusta numeerisia mittareita paremmin esimerkiksi silloin, kun kyseessä on uusi kehitettävä tai vasta tunnistettu tehtävä tai tarve, tai silloin, kun monitahoisen ilmiön mittaamiseen ei ole yksiselitteisiä tai mielekkäitä numeerisia muuttujia, tai silloin, kun toiminnan sisältö muotoutuu yhteistyössä eri toimijoiden kesken (esim. kulttuurihyvinvointipalveluiden tarve). Saattaisikin olla mielekästä lisätä toimialojen laadullisten toimintasuunnitelmien ja -kertomusten roolia suhteessa numeerisiin mittareihin.

### Keskushallinnon vastaus:

- Yleinen sääntö on, että kaikkien talousarviossa olevien mittarien toteumat tulee esittää tilinpäätöksessä. Otetaan huomioon seuraavan tilinpäätöksen kohdalla. Muuten katso kohta 1.4.

## 4 luku

### 4.1 VIESTINTÄ

***Kunnan viestintää tulee edelleen kehittää. Viestinnän tulee olla ajantasaista ja sen tulee olla kuntalaisten helposti saatavilla. Kotisivuilla julkaistu tapahtumakalenteri on askel oikeaan suuntaan. Se otetaan toivottavasti laajasti käyttöön, ja kehittyy samalla niin että kaikkien kuntalaisten on helppo etsiä ja suodattaa itseään kiinnostavia tapahtumia.***

- Viestintää pyritään kehittämään koko ajan. Kehittämistyö vaatii myös resurssia ja rahaa. Keskushallinnossa on meneillään työtehtävien ja prosessien tarkastelu, joilla on tarkoitus vapauttaa resurssia nyt tekemättä jäävien töiden toteuttamiseen.
- Talousarvioon 2023 ollaan esittämässä varattavaksi lisää rahaa viestintätoimenpiteiden tekemiseen.

*Hyvinvointitoimialan vastaus:*

- Vaikka viestintää on kehitetty ns. viestintätiimin toimesta muiden tehtävien ohella, on hyvä muistaa, että kunnassa ei ole viestinnän toteuttamisesta vastaavaa viranhaltijaa eikä yhteisesti talousarvioon varattua määrärahaa toimenpiteiden toteuttamiseen. Hyvinvointilautakunnan talousarvioesityksessä vuodelle 2022 esitettiin osa-aikaisen viestintä- ja toimistosihteerin palkkaamista. Jotta lakisääteistä viestinnän tehtävää voidaan asianmukaisesti toteuttaa ja käyttöön toivottuja kanavia ylläpitää, edellyttää se myös resurssointia.

#### Hankerekisteri

***Hyvinvointitoimialalla on käynnissä laajasti erilaisia hankkeita ja ohjelmia, joilla kehitetään kuntalaisten hyvinvointia. Näiden osalta olisi toivottavaa, että kuntalaisille ja kunnassa toimiville yhdistyksille ja yrityksille kerrottaisiin ajoissa ja nykyistä selkeämmin mitä kaikkea tarjottavaa eri hankkeilla voisi käytännössä olla. Kotisivun kalenterin aktiivisen käytön ohella olisi hyvä ylläpitää hankerekisteriä, jossa ajoissa kerrottaisiin keitä mikäkin hanke koskee ja mistä löytää lisätietoa.***

- Kunnalla ei ole yhteistä hankerekisteriä. Kukin toimiala vastaa omien hankkeiden rekisteröinnin ylläpidosta.

#### *Hyvinvointitoimialan vastaus:*

- Hyvinvointitoimialan kehittämishankkeet on raportoitu ja julkisesti nähtävillä useimmissa hyvinvointilautakunnan kokouslistoilla omana taulukkonaan, joka sisältää hankkeen aikataulun rahoittajan, tavoitteet, sisällön ja keskeiset toimenpiteet sekä vastuu- ja yhteyshenkilöt. Eri hankkeista on myös tiedotettu kunnan viestintäkanavissa aktiivisesti. Jokainen hanke tekee myös hankekohtaista viestintää ja kontaktoi omat sidosryhmänsä hankesuunnitelmiansa mukaisesti.
- Erillisen hankerekisterin ylläpito olisi mielekästä toteuttaa koko kunnan tasolla. Yleisen kokemuksen perusteella tällöinkään sen anti ulkopuolisille toimijoille, kuten arviointikertomuksessa mainituille yhdistyksille ja yrityksille, ei välttämättä suoraan avaudu vaan tarvitaan erillistä hankekohtaista viestintää asiaan liittyville sidosryhmille. Lisäksi uusien viestintätoimenpiteiden käyttöönotossa, kuten koko kunnan viestintää koskevassa kehittämisessä, on syytä tarkastella olemassa olevien viestinnällisten resurssien tilaa suhteessa toiveisiin

#### 4.2 SISÄINEN LASKUTUS

***Tilinpäätöksessä nostettiin esiin se, että sisäiset menot koetaan vaikeiksi arvioida ja niihin vaikuttaminen mahdottomaksi (TP2021 s. 47).***

- Uudenlainen sisäisten erien laskentatapa on otettu käyttöön vuonna 2021. Sisäisen laskutuksen periaatteita on keväällä ennen vuoden 2023 talousarvion laadintaa käyty lävitse toimialoittain. Sen lisäksi sisäisen laskutuksen toimintamallia esiteltiin esimiestapaamisessa 13.6.2022. Tarve on edelleen kehittää sisäisen laskutuksen toimintamallia. Sisäinen laskutus on otettu elinvoimaohjelman yhdeksi tavoitteeksi. Sisäistä tilaaja-tuottajamallia lähdetään suunnittelemaan 2024.

#### 4.3 PÄÄTÖKSENTEON PROSESSIT

***Lautakuntien ja henkilöstön tulee läpikäydä oman toimialansa toiminnan mittarit ja tavoitteet talousarvion hyväksynnän jälkeen. Tavoitteiden toteutumista tulee seurata säännöllisesti.***

- Vuonna 2022 on osavuosisikatsaukseen 1-6 otettu raportoitavaksi toiminnallisten tavoitteiden arviointi, jotta myös vuoden aikana tavoitteet tulee läpikäytyä. Väliraportointia kehitetään edelleen. Hyvän tavan mukaista on, että henkilöstö on jo ennen talousarvion käsittelyä mukana talousarviovalmistelussa.
- Strategiasta jalkautettuun elinvoimaohjelmaan on kirjattu tavoitteeksi tiedolla johtamisen järjestelmän suunnittelu- ja käyttöönotto vuodelle 2024. Vuonna 2023 on tarkoitus kartoittaa, miten järjestelmää lähdetään toteuttamaan.

***Hyvinvointitoimialan vastaus:***

- Toiminnallisten tavoitteiden ja mittareiden tulisi perustua kunnan strategiaan. Siksi olisi tärkeää paitsi lautakuntatasolla, myös yhteisesti toimialojen ja lautakuntien kesken läpikäydä tavoitteet ja mittarit yhdessä.

***Hankintakalenteri***

- Johtoryhmässä on keväällä 2022 sovittu, että hallintokunnat alkavat yhdessä työstämään hankintakalenteria.
- Kunnalla on CaseM -asianhallintaohjelmassa sopimuksenhallintaosio, minne kaikki sopimukset viedään. Sopimukseen on kytketty muistutukset sopimusaikojen päättymisistä. Hankintakalenterilistausta ohjelmasta ei tällä hetkellä saa.

***Korjausvelkakalenteri***

- Tekninen toimi ei resurssipulan vuoksi pysty esittämään julkista korjausvelkakalenteria, mutta hankintakalenterin yhteydessä ilmoitetaan vuosittaiset investointihankinnat.

***Luottamushenkilöiden perehtymisaika päätöksentekoon tulevissa asioissa***

- Päätöksenteossa pyritään huomioimaan luottamushenkilöiden perehdytysaika asioihin jo esityslistavaiheessa. Mahdollisuutta perehtyä asioihin pyritään edistämään mm. pitämällä erilaisia etukäteisseminaaritilaisuuksia/-iltoja ja perustamalla valmistelevia työryhmiä.

***Hankintapäätöksen tekeminen***

- Keväällä 2022 on johtoryhmässä käyty lävitse hankintapäätöksen tekemiseen liittyvää ohjeistusta.

**4.4. MUUT HAVAINNOT**

Ruskon kunta kuuluu Hanselin ja Turun seutuhankintojen hankintarenkaaseen. Se seuraa aktiivisesti meneillään olevia kilpailutuksia ja osallistuu niihin, kun se on mahdollista.

Takausvastuiden osalta toimitaan kuntalain ja hyvän hallintosäännön mukaisesti.

Vuoden 2023 aikana laaditaan/päivitetään sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan ohje, uudistetaan riskienhallinnan tarkasteluprosessia ja järjestetään näihin liittyvää koulutusta.

Ruskon kunnalla on sähköinen asiakirjanhallintajärjestelmä. Uudet sopimukset viedään järjestelmään heti allekirjoituksen jälkeen. Syksyllä 2022 on perustettu asianhallintatiimi, jonka yksi tehtävä on luoda yhtenäiset käytännöt kuntaan asianhallinnassa, arkistoinnissa ja sopimusten hallinnoinnissa.

Ruskon kunnan jokaisen työntekijän kanssa tehdään salassapitosopimus työsopimusta laadittaessa. Se on osa työsopimusta. Erillistä sopimusta ei tarvitse tehdä.